

REFERAT

2. MØDE I DIALOGFORUM D. 22. SEPTEMBER 2016

Referat

Mødet blev afholdt i Erhvervsstyrelsen, Langelinie Allé, 2100 København Ø.

Der var afbud fra Allan Petersen (BOAS Specialister), Annette Stube (Mærsk), Jonas K. Lindholm (Red Barnet), Gurli Martinussen (TrygFonden) og Kristian Heunicke (KL).

1. Velkommen og siden sidste, herunder opsamling på rundborde

Formanden bød velkommen, og gjorde status for Dialogforums arbejde siden første møde d. 28. april 2016.

Den primære aktivitet siden første møde har været afholdelsen af de to rundborde om hhv. "Socialøkonomiske virksomheder og nye samarbejdsmodeller", og "Verdensmålene og SMV'er". Referaterne herfor kan findes på Dialogforums hjemmeside:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/aktiviteter-dialogforum-samfundsansvar-og-vaekst>.

Fsva. rundbordet om socialøkonomiske virksomheder blev det bemærket, at feltet langsomt bevæger sig, og er ved at opnå større modenhed. Tendensen går i retning af stigende fokus på kommercialisering og skabelsen af bæredygtige forretninger.

Fsva. rundbordet om Verdensmålene (SDG) blev det positivt bemærket, at der blandt rundbordsdeltagerne var mange fællesnævner blandt feltets interessenter - fra erhvervsliv til NGO'er. Stadig flere SMV'er møder udfordringer f.eks. i form af stigende kundekrav. Det blev bemærket, at selvom kun mindretal af SMV'er er eksporterende virksomheder, er rigtigt mange SMV'er konkurrenceudsatte, bl.a. som del af globale værdikæder.

Det blev besluttet at fortsætte formen for afvikling af rundborde.

2. Input til handlingsplan for Danmarks opfølgning på Verdensmålene

Regeringen har vedtaget, at Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst skal være en af de centrale platforme for drøftelse af særligt erhvervslivets engagement i verdensmålene. Som led heri drøftede Dialogforum på mødet et fælles indspil til regeringens formulering af en handlingsplan for Danmarks nationale og internationale opfølgning på Verdensmålene. Regeringens udkast til handlingsplan for Danmarks opfølgning forventes at foreligge i slutningen af 2016.

Udenrigsministeriet indledte drøftelsen med en præsentation med vægt på bl.a.

- Baggrunden for vedtagelsen af Verdensmålene i september 2015 i New York, der trak et historisk stort antal stats- og regeringschefer.
- Verdensmålene som det internationale samfunds "konsensus" om hvilken vej verden skal bevæge sig frem mod 2030, og den helhedsorienterede tilgang, hvor de nye Sustainable Development Goals (Verdensmålene) - i modsætning

til de tidligere Millenium Development Goals – bygger på alle tre dimensioner af bæredygtighed dvs. den sociale, den miljømæssige og den økonomiske.

- Danmarks stærke udgangspunkt jf. diverse undersøgelser. Til illustration har økonomen Jeffrey Sachs bemærket, at Verdensmålene i høj grad repræsenterer en nordisk fortælling, om hvor verden skal bevæge sig hen (Northern European World Consensus).
- Tilknyttede internationale og nationale spor som f.eks. Addis Ababa Action Agenda om finansiering af aktiviteter i relation til udviklingslandene, og den nyligt vedtagne danske Udviklingspolitiske strategi.
- Muligheder for erhvervslivet i form af det investeringsbehov, der lægges op til.
- Opfølgning/data.

Det er hensigten, at Danmarks handlingsplan skal være et kort dokument, der definerer den overordnede ramme og prioriteter for Danmarks opfølgning, og et afsæt for et tæt samspil på tværs af aktører. Handlingsplanen vil omfatte både Danmarks nationale og internationale opfølgning og alle 17 verdensmål ud fra princippet om målenes universalitet og indbyrdes afhængighed. Den forventes desuden at ville fremhæve et begrænset antal nationale og internationale prioriteter uden at udgøre et udtømmende billede af Danmarks opfølgning. Identifikation af prioriteter vil tage udgangspunkt i:

- Danmarks eksisterende styrkepositioner inden for bl.a. bæredygtig vækst og beskæftigelse, et stærkt velfærdssamfund, ligestilling mellem kvinder og mænd samt et solidt udviklingssamarbejde.
- En vurdering af behovet for at gøre en ekstra indsats på udvalgte områder.

Uagtet, at den konkrete opfølgning på Verdensmålenes også afhænger af de politiske prioriteter, viste den efterfølgende drøftelse, at der blandt Dialogforums medlemmer var enighed om de grundlæggende perspektiver i forhold til at fremme danske virksomheders engagement i Verdensmålene. Disse perspektiver kan opsummeres under følgende overskrifter.

Verdensmålene er pejlemærker for udviklingen

Dialogforums drøftelse pegede i retning af en grundlæggende italesættelse af Verdensmålene som pejlemærker for en udvikling, hvor 1) forventninger til lokal og global ansvarlighed i stigende grad vil påvirke virksomhedernes vækstvilkår, og hvor 2) der vil blive skabt grundlag for nye markeder og forretningsmuligheder.

Behov for erhvervsrettet kommunikation og de gode historier

Der var enighed om, at kommunikationen om Verdensmålene spiller en gennemgående vigtig rolle. Der blev spurgt til hvordan "vi" får målrettet kommunikationen, så erhvervslivet tager imod dem? Der blev udtalt bekymring mht. at få "abstraktionen ned i øjenhøjde", og i et sprog virksomhederne forstår. Der blev peget på, at Verdensmålene med fordel kan målrettes erhvervslivet med fokus på konkurrenceevne og forretningsmuligheder. Det blev påpeget, at man med fordel kan udnytte danske styrkepositioner til en positiv dialog med virksomhederne om, hvordan udfordringer kan vendes til muligheder. Kommunikationen bør desuden være ensartet og konsistent. Det blev her anbefalet at fastholde prædikatet "Verdensmålene" i kommunikationen. Endelig blev det fremhævet, at sikre balance i kommunikationen, der nok skal simplificeres, men stadig være i overensstemmelse med den stigende markedsefterspørgsel fra kunder, forbru-

gere m.v. Opfølgningen bør i det hele taget ske med øje for ressourcebehov og kapacitetsopbygning.

Verdensmålenes universalitet og indbyrdes afhængighed bør ikke blive en barriere
Selvom der var opbakning til målenes universalitet, og indbyrdes afhængighed, blev der advaret mod, at en firkantet fastholdelse af dette budskab kan virke kontraproduktivt for den enkelte virksomheds engagement. Det blev her påpeget, at den enkelte virksomhed ikke realistisk kan favne alle mål på én gang, men nødvendigvis må prioritere sin indsats i tilknytning til den forretningsmæssige kontekst, og herigennem i relevant omfang udvikle sit engagement skridt for skridt. Der er behov for, at der bliver taget højde for dette i kommunikationen med virksomhederne.

Styrk ejerskabet – fra top-down til bottom-up

De var bred enighed om, at budskabet om Verdensmålenes relevans skal fastholdes. Det gælder ikke kun for eksporterende virksomheder. På trods af, at Verdensmålene nyder bred opbakning og høj legitimitet, er deres relevans for virksomhederne dog ikke selvskrevet. På trods af den brede interessentinddragelse, der ligger til grund for vedtagelsen af Verdensmålene, er der stadig i en vis grad tale om en politisk dagsorden, der ikke er opfundet af virksomhederne selv. Mens enkelte virksomheder går foran, har mange virksomheder endnu ikke købt ind på dagsordenen. Der er behov for at fremme ejerskab i både top og bund.

Fasthold eksisterende anerkendte standarder og retningslinjer for samfundsansvar.

Det blev fremhævet, at opfølgning på Verdensmålene ikke må medføre, at anerkendte standarder og retningslinjer – som f.eks. FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv, og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder – mister deres relevans. Det blev betonet, at disse retningslinjer og Verdensmålene supplerer hinanden og, at virksomheder ikke bør forfølge forretningsmuligheder uden også at sikre fornøden håndtering af mulige negative påvirkninger i overensstemmelse med disse retningslinjer. Der bør derfor arbejdes for at sikre en meningsfuld kobling mellem Verdensmålene og internationalt anerkendte standarder og retningslinjer for samfundsansvar til gavn for danske virksomheder og lige konkurrencevilkår internationalt (level playing field).

Behov for synlighed men også nytænkning og brug af eksisterende platforme

Mange virksomheder kender ikke til målene. Det blev betonet, at målene skal synliggøres i konkrete sammenhænge, og ikke kun ved festlige lejligheder. Det blev samtidig påpeget, at virksomhedernes begrænsede tid og ressourcer, presser dem til at prioritere hårdt. Man må derfor bruge deres tid på den smartest mulige måde. Det kræver både nytænkning, i form af f.eks. virtuelle platforme, og overvejelser om, hvordan man kan gøre brug af eksisterende erhvervs-mæssige platforme.

Målretning med fokus på brancher, benchmark, impact, gode cases og start-ups

Der blev peget på muligheder ved eksempelvis 1) at oversætte det virksomheder allerede gør til Verdensmålene, 2) at kortlægge indsatser som grundlag for benchmark, 3) at undersøge udvalgte brancher som f.eks. institutionelle investorers portefølje med fo-

kus på impact, 4) at promovere de gode cases med særligt fokus på SMV'er, 5) at målrette indsatser i forhold til start-ups, 5) offentlige indkøb som drivkraft.

Datadrevet opfølgning

Udenrigsministeriet oplyste om de globale indikatorer, og den opfølgende proces med at indsamle data og afrapportere til FN. Idet dataindsamlingen er både kompleks og i sin indledende fase ligger der her en udfordring globalt set og for Danmark. Dialogforum efterspurgte overblik over de data, der kommer til at udgøre grundlaget for Danmarks opfølgning. UM tilkendegav, at det ville blive oversendt information herom til Dialogforum – jf. link indsat nedenfor:

<http://unstats.un.org/unsd/statcom/47th-session/documents/2016-2-IAEG-SDGs-Rev1-E.pdf>.

Inter-ministeriel koordination og bred inddragelse vigtig

Der blev lagt vægt på behovet for en aktiv, koordineret politisk opfølgning, der både inddrager ministerier bredt såvel som feltets interessenter. Der blev bl.a. peget på Sverige som inspirationsland.

Formanden konkluderede, at opfølgningen på verdensmålene er en proces, der involverer en lang række aktører nationalt og internationalt, og som vil tage form i årene frem. Der ligger en væsentlig opgave i at udbrede og konkretisere Verdensmålene over for erhvervslivet. Formanden vil på baggrund af drøftelsen foranledige udarbejdelse af et udkast til fælles indspil, der vil blive sendt i skriftlig høring blandt medlemmerne inden for de kommende dage med henblik på hurtigst mulig oversendelse til udenrigsministeren og orientering af erhvervs- og vækstministeren.

3. Udmøntning af erindringsmøntsmidlerne til SØV

Erhvervs- og vækstministeren har med tilslutning i Folketingets Finansudvalg tilvejebragt 5 mio. kr. til Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst med henblik på at etablere en pulje målrettet socialøkonomiske virksomheder. Puljen skal fordeles til projekter efter ansøgning fra socialøkonomiske virksomheder i henhold til regler og kriterier, der er fastsat af erhvervs- og vækstministeren.

I det udsendte oplæg stilles der forslag til, hvordan Dialogforum kan bidrage til udformningen af disse regler og kriterier.

Dialogforum tiltrådte oplægget til udmøntning af midlerne med få bemærkninger, herunder, at der i udmøntningen bør lægges vægt på at gøre ansøgningsprocessen så enkelt som mulig, og dermed minimere de administrative byrder for de socialøkonomiske virksomheder. Erhvervsstyrelsen vil på baggrund heraf forestå den videre proces og administration af puljen, herunder træffe afgørelse om tilsagn og afslag. Det forventes, at puljen bliver åbnet i oktober.

4. Ramme for den årlige status til ministeren 2016 og perspektiver for 2017

Den årlige status

Dialogforum tiltrådte oplægget til udarbejdelse af den årlige status.

Formanden vil på baggrund heraf foranledige udarbejdelse af den årlige status med henblik på oversendelse til ministeren inden årets udgang.

Perspektiver for 2017

Dialogforum tiltrådte oplægget om mulige indsatsområder for 2017 med ønske om særligt fokus på Verdensmålene og værdikæder, herunder konkretisering qua øget fokus på sektorer/brancher. Der blev desuden lagt op til at fokusere på effekt og måling af social værdi, offentlige indkøb, transparens og forretningsmuligheder, socialøkonomiske virksomheder og SMV'er med mulig inddragelse af perspektiver for de store virksomheder.

En række pointer fra drøftelsen af Verdensmålene gik igen, herunder fastholdelse af det "virksomhedsnære", nye tendenser inden for f.eks. brug af data, og erfaringer fra EU (inclusive growth dagsordenen), fora som World Economic Forum, og andre lande.

Muligheden for en konference, evt. i tilkobling til andre events, blev også drøftet, herunder med fokus på Verdensmålene og perspektiver for de socialøkonomiske virksomheders.

Formanden vil på baggrund af drøftelsen foranledige udarbejdelse af et årshjul for 2017, herunder forslag til afvikling af rundborde.

5. Evt.

Formanden orienterende om det planlagte debatarrangement d. 10. februar 2017 med deltagelse af ministeren, hvor den årlige status forventes offentliggjort.

Følgende møder for 2017 er fastsat:

- 3. møde i Dialogforum - d. 9. Marts.
- 4. møde i Dialogforum - d. 1. Juni.
- 5. møde: i Dialogforum - d. 28. September.